

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu *Mgr. Petra Juhása, PhD., pracovníka Katedry špeciálnej zootekniky, Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov, Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.*

„Hodnotenie individuálnych behaviorálnych vlastností – temperamentu pri dobytku a ošípaných“.

Výskum správania u zvierat patrí medzi aktuálne tematické oblasti. Za významné preto považujem štúdium individuálnych rozdielov v emocionalite zvierat, čo je veľmi dôležité z pohľadu adaptability a tým aj súvisiacej problematiky welfare zvierat. Aktuálnosť zvolenej témy vyplýva zo súčasnej absencie relevantných informácií o všetkých parametroch vplyvajúcich na komplexitu správania a tým ovplyvňujúcich temperament zvierat, ako napríklad genetika, environmentálne vplyvy, raná skúsenosť a kapacity učenia, ktoré môžu intervenovať počas života zvierat'a.

Habilitačná práca Mgr. Petra Juhása, PhD., obsahuje všeobecnú a odbornú – výsledkovú časť. Celková koncepcia a realizácia výskumných zámerov je cieľavedome zameraná na štúdium hodnotenia temperamentu vybraných druhov hospodárskych zvierat, pričom práca sa tematicky úzko venuje problematike hodnotenia temperamentu metodikami vhodnými do praktických podmienok. Habilitačná práca má 119 strán a rozsiahlu prílohovú časť s ťabulkami (30) a obrázkami (22).

Význam zvoleného výskumného zamerania:

Tematický okruh habilitačnej práce zahŕňa problematiku variability testovania temperamentu hovädzieho dobytka a ošípaných v súvislosti s možnosťou ich využitia v chovateľských podmienkach.

Získavanie detailnejších vedeckých poznatkov z uvedenej oblasti je potrebné, nakoľko problematika individuálnych osobitostí živočíchov a existencie individuálnych rozdielov je ešte stále nová a nielen terminologicky, ale najmä metodologicky neujasnená.

Štúdium temperamentu/personality zvierat je preto vhodnou a aktuálnou oblasťou vedeckého zamerania.

Výsledky práce a jej význam pre teoretický a praktický rozvoj vedného oboru:

Výsledky experimentov sú zhrnuté v predloženej habilitačnej práci. Výsledky sú rozdelené do dvoch častí, v ktorých habilitant hodnotil:

- Reakcie dojníc na nový podnet v známom prostredí
- Reakcie prasiatok na otočenie na chrbát – backtest

Kapitola výsledky je vypracovaná vecne, opiera sa o štatistické vyhodnotenie výsledkov uvedených v grafoch a tabuľkách, ktoré habilitant zrozumiteľne interpretuje a prináša s nadväzným porovnaním s údajmi iných autorov v kapitole diskusia. Výsledky práce v mnohých meraných ukazovateľoch potvrdili komplikovanosť typológie temperamentu.

Vedecký prínos habilitačnej práce:

Habilitant získal nové vedecké poznatky a doplňujúce výsledky o možnostiach testovania temperamentu hospodárskych zvierat. Boli overené testy, ktoré môžu slúžiť ako pomôcka sprostredkujúca individualitu zvierat a tým jeho následné zaradenie do chovu. Získané výsledky boli publikované vo vedeckých časopisoch a prednesené na konferenciách. Habilitačná práca prezentuje pôvodné vedecké výsledky a nové pozorovania dôležité pre ďalší rozvoj vedeckého poznania a závery využiteľné pre chovateľskú prax.

Otázky k habilitačnej práci:

- Pri spracovaní videozáznamov správania testovaných zvierat, bola hodnotená inter-observer reliabilita?
- Temperament zvierat môže mať vplyv na mnohé fyziologické systémy v tele. Máte informácie o metabolických odlišnostiach u temperamentných/aktívnych zvierat v porovnaní s pokojnými?
- Aké sú súvislosti medzi hladinami antigénov a temperamentom?

- Existuje vzťah medzi typom temperamentu a výskytom určitého typu ochorenia, resp. výskytom určitých patologických foriem správania?
- V práci odporúčate využitie sociálnej plemennej hodnoty u hospodárskych zvierat. Mohli by ste nám objasniť súvislosti?
- Je vami použité testy možné aplikovať aj na iné druhy zvierat?
- Ako sa pozerá autor habilitačnej práce na ďalší rozvoj vedného odboru etológie aj v kontexte riešenej problematiky? Existujú podľa názoru habilitanta styčné body medzi týmito výstupmi vedeckovýskumnej práce a možnosťami ich aplikácie do pedagogického procesu?

Záverečné zhodnotenie habilitačnej práce:

Predložená práca, jej vedecké zameranie, zvolený metodický prístup, prináša viaceré originálne poznatky. Prezentuje skutočnosť, že Mgr. Peter Juhás, PhD., predstavuje vo svojom odbore vyprofilovanú vedeckú a pedagogickú osobnosť s multidisciplinárnym myslením, schopnosťou vedieť analyzovať vedecké výsledky a aplikovať ich do vzdelávania a praxe.

Svojou prácou prispieva k získavaniu nových vedeckých poznatkov, tieto publikuje v zahraničných a našich odborných časopisoch a prednáša na konferenciách a sympóziách. Získané nové poznatky sú využiteľné pre ďalší rozvoj biologických disciplín a sú taktiež využiteľné pre praktickú sféru.

Po preštudovaní podkladov uvádzaných v habilitačnej práci „**Hodnotenie individuálnych behaviorálnych vlastností – temperamentu pri dobytku a ošípaných**“, odporúčam habilitačnej komisii prácu prijať a vyslovujem kladné stanovisko k menovaniu **Mgr. Petra Juhása, PhD.**, za **docenta** pre študijný odbor **6.1.4 Špeciálna živočíšna produkcia**.

Košice, 19.7.2018

Prof. MVDr. Jana Kottferová, PhD.
Ústav aplikovanej etológie a profesijnej etiky

Univerzita veterinárskeho lekárstva
a farmácie v Košiciach
Katedra životného prostredia,
veterinárskej legislatívy
a ekonomiky
Ústav aplikovanej etológie
a profesijnej etiky
Komenského 73, 041 81 Košice

Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach